

რისკის შეფასება დ.ახალდაბის წყალმომარაგების მცირე სისტემებში სათავიდან მომხმარებლამდე

ავტორები: ნინო ჩადუნელი, ნინო ქველაძე, მედეა
ჩადუნელი, ნინო ჩადუნელი (8კლ)

კვლევის ხელმძღვანელი: მანანა ჟურული

9 დეკემბერი, 2013

თბილისი

პრობლემის განსაზღვრა

- დაბა ახალდაბა მდებარეობს ბორჯომის მუნიციპალიტეტში, განლაგებულია მტკვრის ორივე მხარეს მდ. ნეძვურას შესართავთან .
- დაბაში ცხოვრობს 800 კომლი (2500 მცხოვრები). მოსახლეობა სარგებლობს როგორც ცენტრალური წყალმომარაგების, ასევე ინდივიდუალური ჭებისა და წყაროების სასმელი წყლით.
- ძლიერი წვიმებისა და თოვლის დნობის პერიოდში სასმელი წყალი მღვრივია, დასალევად უვარგისი.
- წყლის ხარისხი და მილსადენის სანიტარიული მდგომარეობის შეფასება წლების განმავლობაში არ განხორციელებულა.
- მოსახლეობა მოკლებულია ინფორმაციას სასმელი წყლის ხარისხის მდგომარეობასა და სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმების დაცვის შესახებ.

კვლევის მიზანი და ამოცანები

კვლევის მიზანი

რისკის შეფასება დ.ახალდაბის წყალმომარაგების მცირე სისტემებში სათავიდან მომხმარებლამდე.

ამოცანები:

ამოცანა 1. სამუშაო ჯგუფის ჩამოყალიბება და ინფორმაციის შეგროვება

ამოცანა 2. წყალმომარაგების სისტემის აღწერა

ამოცანა 3. საფრთხეების გამოვლენა და შეფასება

ამოცანა 4. საკონტროლო ღონისძიებების დასახვა

ამოცანა 5. საზოგადოების ინფორმირება

კვლევის მეთოდика

❑ კვლევა ჩატარდა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის „წყლის უსაფრთხოების გეგმის სახელმძღვანელო: რისკის ეტაპობრივი მართვა სასმელი წყლის მომწოდებლებისათვის, WHO, 2009“ მეთოდის მიხედვით.

❑ სანიტარიული მდგომარეობა შეფასება მოხდა სანიტარიული დაკვირვების 3 კითხვარით:

1. წყალმომარაგების ცენტრალური სისტემისათვის
2. წყალმომარაგების სისტემის ონკანებისათვის
3. ინდივიდუალური ჭებისათვის

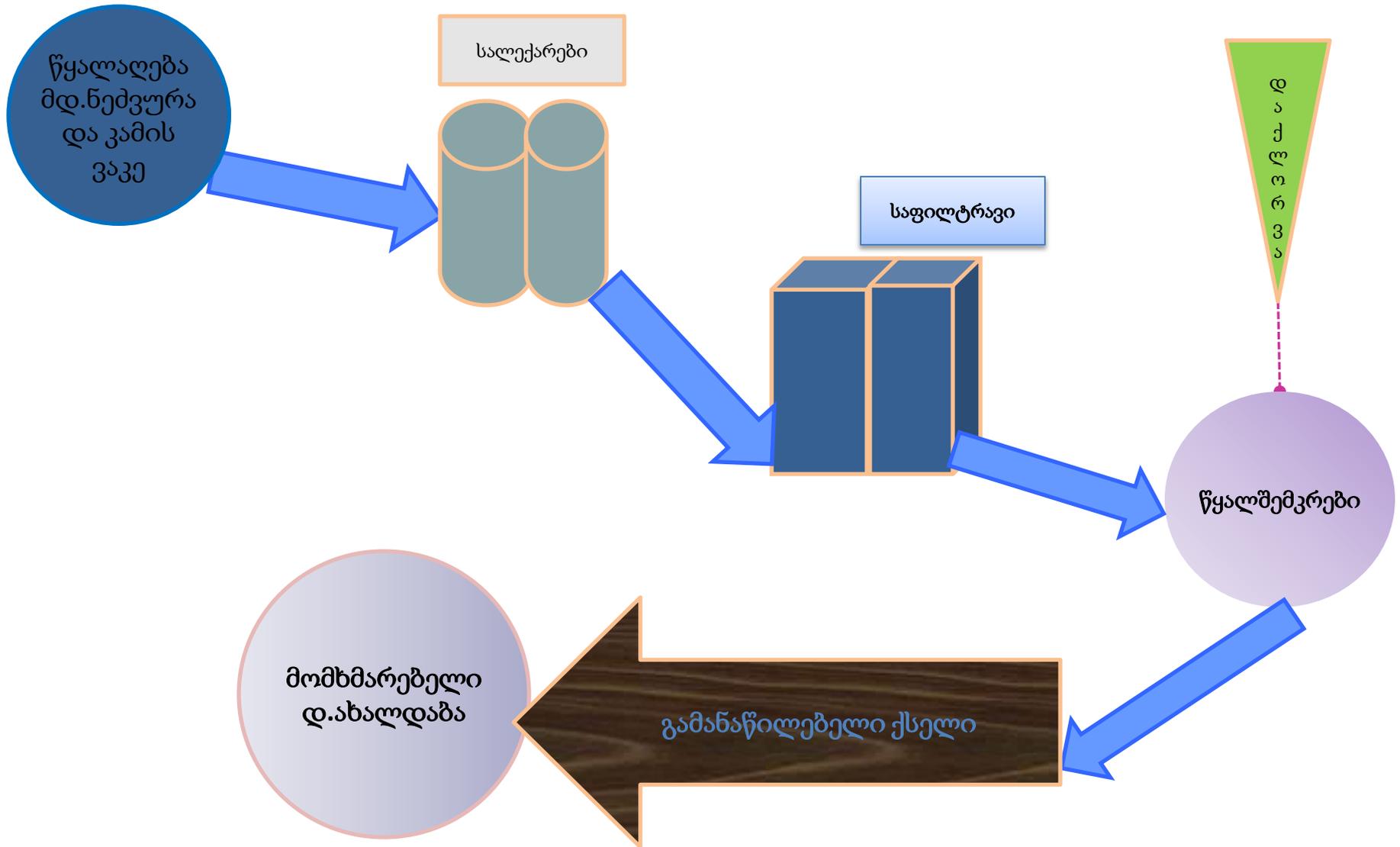
❑ აღწერილი იქნა წყალმომარაგების სისტემა წყალაღებიდან მომხმარებლამდე.

❑ შეფასდა ახალდაბის წყალმომარაგების სისტემის, 57 ონკანის და 5 ჭის სანიტარიული მდგომარეობა.

❑ განისაზღვრა სასმელი წყლის ხარისხი ლაბორატორიაში

❑ სწრაფი ტესტებით შეფასდა წყალში ნიტრატების შემცველობა.

დ.ახალდაბაის წყალმომარაგების სქემა

კვლევის შედეგები: ლაბორატორიული ანლიზი

ონკანის წყალი : ორგანოლექტიკური, ეპიდემიური უსაფრთხოების ქიმიური და მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლები ჰიგიენური ნორმის ფარგლებშია.

ჭის წყალი : ორგანოლექტიკური, ეპიდემიური უსაფრთხოების ქიმიური და მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლები ჰიგიენური ნორმის ფარგლებშია.

მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების მიხედვით ჭის წყალში დაფიქსირდა მეზოფილური აერობებისა და ფაკულტეტური ანაერობების ორივე ტემპერატურაზე მატება, აგრეთვე, საერთო კოლიფორმული ბაქტერიების ერთეული კოლონა.

ჭის წყლის მოხმარება დასაშვებია სათანადო გაუსნებოვნების შემდეგ.

ნიტრატების შემცველობა აღებულ სინჯებში ნორმის ფარგლებშია

კვლევის შედეგები: წყალმომარაგების სისტემის სანიტარიული მდგომარეობა

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის სახელმძღვანელოს მიხედვით:

- ❑ ახალდაბის წყალმომარაგების სისტემის სანიტარიული მდგომარეობა მიეკუთვნება **მაღალი რისკის კატეგორიას**
- ❑ ონკანების სანიტარიული მდგომარეობა მიეკუთვნება საშუალო რისკის კატეგორიას (60% საშუალო და 40% დაბალი).
- ❑ გამოკვლეული 5 ჭიდან 1 ჭა მიეკუთვნება მაღალი რისკის კატეგორიას, ხოლო დანარჩენი ჭები რისკის დაბალ კატეგორიას.

საფრთხეები წყალმომარაგების სისტემაში

- სათავე ნაგებობების ტერიტორია არ არის დაცული.
- საქონელს ადვილად შეუძლია ტერიტორიაზე შეღწევა;
- წყალმიმღები ჭა არ არის დახურული;
- წყალგამყვანი მიწები კოროზირებულია და დაზიანებული;
- წყლის დაქლორვა ხდება პრიმიტიული მეთოდით,
- ნარჩენი ქლორის განსაზღვრა არ ხდება;
- სალექარები და საფილტრავი ღია აუზები დაზიანებულია
- სათვალთვერებელი ჭების მიწები და ვენტილები ჟონავს.
- გამანაწილებელ ქსელში ხშირია დაზიანებები.
- ონკანები ხშირად ჟონავს. ჭები გაუწმენდავია, არ დეზინფიცირდება.

ყოველივე ამის გამო გამაბინძურებლების სისტემაში მოხვედრის რისკი მაღალია. განსაკუთრებით თოვლის დნობისა და ძლიერი წვიმების პერიოდში.

დასკვნა

❑ ახალდაბის წყალმომარაგების სისტემა მიეკუთვნება **მაღალი რისკის** კატეგორიას, საჭიროებს შეკეთებას და გაუმჯობესებას.

❑ ონკანებისა და ჭების სანიტარიული მდგომარეობა ზოგადად დამაკმაყოფილებელია და მიეკუთვნება **საშუალო რისკის** კატეგორიას.

საზოგადოებრივი ონკანი

რა უნდა გაკეთდეს?

- მოეწყოს წყალაღების ტერიტორიზე საიმედო დაცვა.
- გადაიხუროს წყალმიმღები და სათვალთვარეული ჭები;
- შეკეთდეს მილსადენის დაზიანებული მილები;
- მოხდეს წყლის დაქლორვა თანამედროვე მეთოდებით;
- სისტემატიურად ხდებოდეს ნარჩენი ქლორის განსაზღვრა.
- შეკეთდეს სალექარები და საფილტრავი ღია აუზები
- შეკეთდეს სათვალთვარეული ჭების მილები და ვენტილები.
- გაუმჯობესდეს ტექნიკური პერსონალის კვალიფიკაცია და შესაბამისი ხელსაწყოებით აღჭურვა
- წელიწადში ერთხელ მაინც გაკეთდეს ონკანისა და ჭის წყლის ლაბორატორიული ანალიზი;
- განისაზღვროს და აღმოიფხვრას დაბინძურების წყაროები;
- გაიწმინდოს, დეზინფიცირდეს და შეკეთდეს ჭები;

გმადლობთ ყურადღებისათვის!

